

İNSAN HAKLARI İLE İLGİLİ TEMEL BELGELERDEN SEÇMELER

ve
Referandumu için bir kampanya önerisi

I- İNSAN VE VATANDAŞ HAKLARI BEYANNAMESİ - (26 Ağustos 1789)

Madde 5. Kanun, ancak, topluma zararlı eylemleri yasaklama hakkına sahiptir. Kanun tarafından yasaklanmamış hiç bir şeye engel olunamaz ve hiç kimse kanunun emretmediği bir şeyi yapmağa zorlanamaz.

(Anayasa'nın geçici 4. maddesi, getirdiği yasaklar kapsamına giren siyasî lider ve kadrolarını, topluma niçin zararlı olduklarını tesbit ve tescil etmeden cezalandırmakla bu ilkeye aykırı düşmüştür).

Madde 6. Kanun genel iradenin ifadesidir. Bütün vatandaşlar, şahsen ya da temsilcileri aracılığıyla onun oluşmasına katkıda bulunma hakkını haizdir. İster koruyucu, ister cezalandırıcı nitelikte olsun, kanun, herkes için aynidir. Kanun nazarında bütün vatandaşlar eşit olduklarına göre, faziletleri ve kabiliyetleri dışında başkaca bir ayırım yapılmaksızın yeteneklerine göre, her türlü üstün makama, mevkiye ve kamu hizmetlerine de aynı şekilde kabul edilebilirler.

(Anayasa'nın geçici 4. maddesi ile bir kamu görevi olan siyasete katılmadaki eşit hak ilkesi böylece çiğnenmiştir).

Madde 7 : Hiç kimse Kanun'la belirlenmiş haller ve yine O'nun zorunlu gördüğü biçimler dışında itham edilemez, tutuklanamaz ve hapse atılamaz. Keyfi emirler buyuranlar, onları ifa ve icra edenler ya da ettirenler cezalandırılmalıdırlar.....

(Anayasa'nın geçici 4. maddesi, işbu Beyanname'nin 5. ve 6. maddelerinin ruhuna aykırı olarak, suç olmadan ceza koyduğu için, Millet'çe onaylanmış olsa bile keyfidir. Keyfi'lik bir kişi tarafından da ika edilse, Millet tarafından da ika edilse insan haklarına, hukuka aykırılığı birdir, değişmez).

Madde 8 : Kanun ancak kesin ve âşikâr zorunlulukta cezalar koymalıdır ve hiç kimse, suç ikasından önce düzenlenmiş ve yürürlüğe girmiş, ve hukuka uygun olarak uygulanmış bir kanun dışında bir yolla cezalandırılmaz.

(Anayasa'nın geçici 4. maddesinin hangi "kesin ve âşikâr zorunluluk"tan kaynaklandığı bilinmemektedir. Getirdiği yasakların ise, önceden vazedilmiş bir kanuna uygunluğu şöyle dursun, o yasakları koyanlar böyle bir kanunun gerekliliğine bile ihtiyaç duymaksızın tam birkeyfilikle davranmışlardır).

Madde 12 : İnsan ve vatandaş haklarının güvence altına alınması bir kamu kuvvetinin mevcudiyetini zorunlu kılar; o halde bu güç, kendilerine tevdi edildiği kişilerin kişisel çıkarları için değil herkesin yararı için kurumlaşmıştır.

(Anayasa'nın geçici IV. maddesi, onu düzenleyenlerin, ellerindeki gücü kendi hükümlerlerini devam ettirme ve dolayısıyla kişisel çıkarlarını koruma amacıyla konulmuştur. Aynı şekilde milletin güvenliğini sağlamakla görevli silâhlı kuvvetler, bu görevi yerine getirmek yerine rejime müdahale için kullanılmıştır) .

II - İNSAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNAMESİ, 1948.

Madde 1 : Bütün insanlar haysiyet ve haklar açısından eşit ve hür doğarlar. İnsanlar doğuştan akıl ve şuura sahiptirler; bu bakımdan birbirlerine karşı kardeşlik zihniyetiyle hareket etmelidirler.

(Anayasa'nın geçici IV. maddesi, getirdiği getirdiği hukuk dışı ve gayri meşrû yasaklarla insanların kanun karşısındaki haysiyet ve hak eşitliğini çığnemiştir. Hareket noktasında da kardeşlik yoktur, kardeş kabul edilmesi gereken bir zümreye kin ve düşmanlık duygusu, onu ifna hevesi vardır).

Madde 5 : Kimse işkenceye, zâlim, insanlık dışı ve alçaltıcı ceza ve muameleye tabî tutulamaz.

(Anayasa'nın geçici IV. maddesi manevî bir işkence, bir zulüm, alçaltıcı bir ceza ve muameledir. Bunu bir de millete tasdik ettirmek, o günün şartları ile de bu günün şartları ile de tarih önünde milleti de cezalandırmaktır).

Madde 7 : Herkes kanun önünde eşittir ve hiçbir ayırım gözetilmeksizin, eşit şekilde, kanunun koruması altında bulunma hakkına sahiptir. İşbu beyannameyi ihlâl edecek her türlü ayırmıcılığa ve böyle bir ayırmıcılığa yönelik her türlü tahrike karşı korunmada herkes eşit hakka sahiptir.

(Anayasa'nın geçici IV. maddesi, suçsuz kişilere getirdiği yasaklarla eşitlik ilkesine uymamış, tersine ayırmıcılığa şeklen meşruiyet kazandırmağa kalkışmıştır. Beyanname'nin 7. maddesi böylece ihlâl edilmiştir. Parlamento, bu ayırmıcı zihniyete ve onun uygulamasına karşı masûm kişileri korumamakla, yasakların kaldırılması konusunu referandum yoluyla Millet'e havale etmekle, çekimser bir davranış sergilemiştir ki, haksızlığa karşı böylesi bir tutum haksızlıktan yana olmakla birdir).

Madde 21 :

21.1. Herkes, ülkesinin kamu hizmetlerinin yönetimine doğrudan ya da serbestçe seçilmiş temsilcileri aracılığı ile katılma hakkını haizdir.

21.2. Herkes, eşit şartlar içinde, ülkesinin kamu görevlerine girme hakkını haizdir.

21.3. Halkın iradesi, kamu iktidarlarının otoritesinin temelini oluşturur; bu irade, eşit ve genel oy hakkı, gizli oy esasına dayalı ya da oy özgürlüğünü sağlayan benzeri bir usûle uygun olarak belirli dönemlerde vuku bulması gereken dürüst seçimlerle ifadesini bulmalıdır.

(Anayasa'nın geçici IV. maddesi, bir kamu görevi olan politikayı, yasakladıkları kişilere kapalı tutmuş; böylece evrensel bir hakkı tanımamıştır. Gerek Anayasa oylaması, gerekse O'nu takip eden genel seçimler, halkın iradesinin serbestçe teşekkülüne imkân tanımayan bir ortam içinde cereyan etmiştir. Oylamadan önce Anayasa tasarısının münakaşa edilememiş olması, seçimlerde gerek Anayasa'nın geçici IV. maddesine göre yasaklanmış, gerekse veto edilmiş kişilerin aday olamamaları, siyasî faaliyetler serbestçe katılamamış bulunmaları, halka da onları seçme özgürlüğünün tanınmamış olması sonucunda ortaya çıkmış iradeye gerçek bir halk iradesi denemez. Böyle bir sistemle kabul edilmiş Anayasa ve seçim sonucu ortaya çıkmış Parlamento, mevcut statüko içinde yasal légal olsa bile evrensel düzeyde meşru (légitime) sayılamaz).

Madde 30 : İşbu Beyannamenin hiç bir hükmü, bir Devlet, bir topluluk ya da bir fert için, O'nun zikrettiği hakların ve özgürlüklerin tahribini amaçlayan bir harekete tevessül ya da bir fiili ifa etme gibi herhangi bir hakkı tazammun edecek biçimde yorumlanamaz.

(İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin en önemli yönü insan hak ve hürriyetlerine verdiği değerdedir.

Temel hak ve hürriyetleri engelleyecek bir meşru sebep yoktur. Durum böyle iken Anayasa'mızın geçici IV. maddesi hiç bir meşrû sebep göstermeksizin, hiç bir suç isnat etmeksizin belirli siyasî lider ve kadrolarına çağdışı, demokrasi dışı yasaklar koymuştur).

Bu durumda sorun, artık Türk Milleti'nin başta bizzatihî kendisi ve Devleti ile, onun içerdiği bütün kurumları ile, çağdaş ve medenî insanlık âleminin mümtaz bir üyesi olup olmadığının ortaya konulması sorunudur.

Geçici IV. maddenin halk oylamasına sunulması, dünyanın yuvarlak olup olmadığının millete sorulması gibi mantık dışı bir davranıştır. Millet, "Dünya yuvarlak değildir" derse, onu öyle mi kabul edeceğiz ? Hakikat evrenseldir. Rejimin adı demokrasi ise, temel hak ve özgürlükler de bir serap değil, bir hakikat olur ve evrenselliğe ulaşır. Aslında, bu referandum, bir anlamda, Milletimize "Millet" olup olmadığını sormaktır.

Montesquieu diyor ki : "Monarşi asalete, Diktatörlük dehşete, Cumhuriyet ise fazilete dayalıdır". Geçen 7 yıllık dönemde "asaleti olmayan bir monarşi, fazilete değerini vermeyen bir cumhuriyet, dehşet saçtığı halde diktatörlüğü bir türlü kabullenmeğe yanaşmayan bir sözüme meşrutiyet düzeni arasında gidip geldik" şeklindeki bir intibayı artık bilinçlerden silmenin zamanıdır.

Bunu da, önderlerinin izinde Millet yapacaktır.

Bu amaçla sür'atle bir bilinçlendirme kampanyasına girişilmelidir.

TEMALARINA GÖRE, TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLERLE İLGİLİ EVRENSEL NİTELİKTE BELGELER

Konu	İnsan ve Vatandaş Hakları Beyannamesi (1789)	İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (1948)	Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi* (1950)	Sivil ve Siyasal Haklarla İlgili Uluslararası Pakt (1966)
Özgürlük (genel ilke)	Md. 1, 2, 4, 5,	Md.3	Md.5, fk.1, protokol N° 4, Md.1.	Dibaçe, Md. 19
Kanun önünde eşitlik (Genel ilke)	Md. 1 ve 6	Md. 1 ve 7	Md. 14	Md. 26
Kamu görevlerine alınmada eşitlik	Md. 6			Md. 25, c
Mahkeme önünde eşitlik ve adalet hakkı		Md.8 ve 10	Md.6 ve 13	Md.9, B1.4 ve Md. 14
Kadın-erkek eşitliği		d. 1 ve 2, Fk. 1	Md. 14	Md.3
Düşünce, Din ve Vicdan özgürlüğü	Md. 10	Md.2, 18, 19	Md.9	Md.18
Fikirlerini yayma ve ifade özgürlüğü	Md.11	Md.18 ve 19	Md. 10	Md. 19
*Toplanma ve Dernek kurma özgürlüğü		Md. 20	Md. 11	Md. 21 ve 22

(*) Dört ek protokolle değiştirilmiştir.

	IVHE (1789)	IHEB (1948)	AİHS (1950)	SSMİOP (1966)
Seçim özgürlüğü ve vatandaşların temsili	Md. 6 ve 14	Md.21	Prot.N°1, Md.3	Md.25
Ceza Kanununun makabline teşmil edilmemesi	Md.8	Md.11, fk.2	Md. 7	Md. 15
Kişi güvenliği	Md. 2 ve 7	Md. 3 ve 9	Md.5, fk.1	Md. 9
Baskıya direnme hakkı	Md.2			
Sendikal haklar		Md.23, fk.4		
Grev Hakkı				
Yaşama Hakkı		Md. 3	Md.2	Md.6
Eğitim, öğrenim ve meslekî eğitim hakkı		Md.26	Prot.N°1, Md.2	
Özel hayat hakkı		Md. 12	Md. 8	Md. 17
İşkencenin yasaklanması		Md.5	Md.3	Md.7
Esaretin yasaklanması		Md.4	Md.4	Md.8
Serbest dolaşım hakkı		Md.13	Prot.N°4 Md.2, fk.1 ve 2	
Sığınma hakkı		Md. 14		
Evlenme ve Yuva kurma hakkı		Md. 16	Md. 12	Md. 23'
Milliyete geçme hakkı		Md. 15		Md. 24
Vatandaşlıktan atılma yasağı			Prot.N°4, Md.3	
Masumiyet karinesi	Md.9			Md.14, Bl.2
Irkların eşitliği ve ayrımcılığın reddi		Md.2, fk.1, ve Md.16, fk.1	Md.14	Md.2 ve 24 (Çocuklar)
Eğitim Özgürlüğü		Md.26, fk.3	Md.9 ve Prot. N° 1, Md.2	

III - REFERANDUM İÇİN BİR KAMPANYA ÖNERİSİ :

Yukarıda, evrensel nitelikte iki belgeden aldığımız fikirler ve bunlara eklenebilecek başka fikirler doğrultusunda halkın bilinçlendirilmesine dönük bir kampanya başlatılmalıdır.

3.1. Bunun için de öncelikle bir mesaj tesbiti şarttır.

Mesajın tesbitinde ilgili partiler arası işbirliğine gidilmesinde yarar olup olmadığı araştırılmalıdır.

Aynı şekilde, mesaj tesbitinde, meslek teşekkülleri, basın, gençlik teşekkülleri, dernekler, sanat, edebiyat, gösteri kuruluş temsilcileri v.s. gibi baskı gruplarının katılacağı bir forum veya sempozyumda "Türk Milletine Çağrı" şeklinde bir belgeden de yararlanılabilir.

3.2. Hitap edilecek zümreler :

- Eğitim ve öğretim görevlileri (her düzeyde),
- Din adamları,
- Muhtarlar,
- İşçi, işveren sendikaları,
- Esnaf, üretici dernek, kooperatif, birlik ve benzeri kuruluşlar yönetici kadroları, şoförler,
- Her yörenin seçkin, eşraf, elit kişileri,
- Gösteri sanatçıları ve onlar aracılığı ile seyirciler,
- Yazarlar, karikatüristler,
- Vakıf, dernek, büyük şehirlerdeki hemşehrilik ve benzeri dayanışma kuruluşları,
- Belirli toplumsal rollerdeki kişi ya da topluluklar : anneler, babalar, gençler, emekliler,v.s.
- Memurlar,
- Çeşitli açılardan sair kamu oyu liderleri...
- Alt-gelir grupları.

3.3. Mecra (media)'lar :

- Yazılı basın,
- TRT
- Sinema, tiyatro, eğlence yerleri v.s. gibi belirli yoğunlukta topluluklara hitap eden mahaller,
- Açık duvar ilân mahalleri,
- Miting, toplantı, konferans, sempozyum, forum, v.s. gibi gösteri ve hitap odakları.

3.4. Destek(support)'ler ve Araçlar :

- Gazeteler,
- Dergiler,
- Filmler (video ve sinema reklâm filmleri)
- Mesaj içerikli ses bantları,
- Duvar afişleri,
- Bildirgeler,
- Bayrak, flama, rozet, v.s. gibi semboller,
- Fotoğraflar,
- Broşürler,
- Mesaj, nutuk, atasözü, özdeyiş v.s. gibi kitleleri bilinçlendirici nitelikte ve üslûpta sair sözlü, yazılı ve görüntülü belgeler.
- Uluslararası kurum ve kuruluşların beyanları,
- Çağrı, mektup, bildiri v.s.

3.5. Kadro :

- Parti'nin merkez ve yurt düzeyindeki kuruluşları yetkilileri,
- Gönüllüler,
- Profesyonel reklâm ve propagandacılar,
- Profesyonel metin yazarları,
- Profesyonel film yapımcıları,

- Eski D.P. ve A.P.'li politikacılar,
- Güldürü sanatçıları,
- Kamuoyu liderleri (çeşitli toplumsal rol ve statüde),
- Baskı grupları içinde gönüllü seçkin kişiler,
- Sair dernek, birlik, kooperatif, vakıf v.s. gibi kuruluşlar bünyesindeki sürükleyici zevat.

3.6. ELE ALINABİLECEK TEMALAR :

- Evet oyları ne getirecektir ?
- Hayır oyları ne götürecektir ?
- Millî onur, haysiyet neyi gerektirir ?
- Tarih önünde sorumluluk,
- Eski-yeni çatışması değil, değerlere saygı içinde yenileşme,
- Nankörlük,
- Demokrasiye liyakat sınavı,
- Geçmişî inkâr, geleceğe olan ümitsizlik ve güvensizlikten kaynaklanmıyor mu ?
- Geçmişî inkâr, demokrasiyi inkâr anlamındadır.
- Millet neden şartlandırılmak isteniyor ?
- "Ölen hayvan olur, insanlar ölmez" diyor Yunus Emre.
- Meşruiyet, temel hak ve özgürlüklere layık değil miyiz ?
- Millete güveniyoruz, Millete inanıyoruz.
- Anap iktidarının, ekonomik, siyasî, kültürel ve sosyal açıdan teşhiri,
- Sayın Liderimiz Demirel'in şefkat ilhâm eden "Baba" imajının pekiştirilmesi,
- Toplumdaki sosyal, kültürel, politik ve siyasî çöküntü ve çıkış yolları ?
- Toplumsal grupların meseleleri daha da vahimleşmeden neler yapılmalı ?
- Kırsal alan, kentsel alan, belediye sorunları,
- Enflasyon,

- Rüşvet, irtikap- irtişa neden arttı ?
- Türkiye Bizans'a mı dönecek ?
- Zümre hakimiyeti : ekonomide, siyasette, sosyal alanda.
- Dış politika, dış itibar, dış borçlar.
- Devlet-millet ilişkileri kültür ve geleneğinde yozlaşma,
- Ekonomik çöküntü, ahlâk çöküntüsüne yol açıyor. Bunun sonu nereye varır ?
- Geçmişi, daha karanlık bir gelecek için silemeyiz.
- Millet'in sorumluluğu,
- Devlet'in sorumluluğu,
- Devlet Başkanı'nın sorumluluğu,
- Hükûmetin sorumluluğu,
- Parlatonun sorumluluğu,
- Büyük Türkiye için önce Demokrat Türkiye,
- Büyük Türkiye için önce hür Türkiye,
- Büyük Türkiye için önce insanın insan sayıldığı Türkiye,
- Büyük Türkiye için önce üstün manevi değerlerine bağlı ve saygılı Türkiye.....

3.7. Bütün kampanya boyunca kitlenin aklına fikirle, vicdanına inançla, kalbine duyguyla(coşku, heyecan, içtenlik, sempati, vefa, v.s.) hitap edilebilmeli ve bu boyutlar arasında ahenkli bir denge kurulabilmelidir.

3.8. Toplumsal gelişmelerin giderek neden arttığı sebep ve netice ilişkileri ortaya konularak anlatılmalıdır.

3.9. İktidar her fırsatta teşhir edilmelidir.

3.10. DYP'li bir geleceğe Demirel liderliğinde umut bağlanılacak ve mevcut asıl karanlık ortamdan bu sâyede çıkılabileceğine vatandaşları inandıracak bir hava yaratılmalıdır. Bunun için de; yukarıdaki hususların yanısıra, Türk geleneksel kültüründen kaynaklanacak etkin sloganlar da bulunmalıdır.